

Nr 160

*Utlåtande i anledning av väckta motioner om lokal väderleks-
tjänst för byggnadsindustrien m. fl. näringsgrenar.*

(4:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nyman m. fl.* (I: 47) och den andra inom andra kammaren av herr *Enskog m. fl.* (II: 56), har yrkats att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa att de tekniska, ekonomiska och administrativa förutsättningarna för en utökning av viss för jordbruket, på försök prövad, lokal väderlekstjänst utredes att gälla även andra yrkesområden, t. ex. byggnadsindustrien, transportväsendet m. fl.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande torde få hänvisas till motionen I: 47.

Över motionerna har yttranden inhämtats från Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut samt Svenska byggnadsentreprenörföreningen.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut erinrar om att institutet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 mars 1965 avlämnat sitt svar på det utredningsuppdrag institutet mottagit med anledning av riksdagsmotionerna I: 270 och II: 339 av år 1962, rörande »de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för användande av väderradarsystem för en utökad, eventuellt lokalt distribuerad väderlekstjänst».

Institutet anför vidare följande.

Skrivelsen utmynnar i begäran om en personalförstärkning som tillåter institutet att *centralt* för skilda delar av landet via lokalradio och/eller telefonsvarare utfärda och kontinuerligt övervaka prognoser för jordbruket och andra näringsgrenar. Det sägs också att såväl personalförstärkningen som telefonsvararna bör bekostas av allmänna medel. Institutet kan enligt skrivelsen även i fortsättningen tänka sig en viss begränsad lokal prognosverksamhet för dessa ändamål på flygflottiljerna och på de fem civila flygväderlekstjänster som har rätt att självständigt utfärda prognoser. Institutet väntar sig dock en avtagande efterfrågan på sådana prognoser, vilka nu i viss mån innebär ett störande inslag i det militära och civila flygets säkerhetstjänst.

Enligt institutets uppfattning besvarar skrivelsen av den 16 mars 1965 de frågor som ställts i de vid årets riksdag väckta motionerna. Den lösning institutet stannat för är nämligen avsedd att tillfredsställa inte blott jord-

brukets utan hela samhällslivets behov av lokalt distribuerade väderleksprognoser.

Med anledning av det anförda finner institutet att den nu avlämnade utredningen onödiggör ytterligare utredning i frågan. Det i motionerna framförda intresset för prognoser för byggnadsindustrien m. fl. näringsgrenar anses emellertid utgöra ytterligare ett starkt motiv för ett genomförande av det förslag till förstärkning av institutets väderleksavdelning som institutet föreslagit i sin skrivelse.

Svenska byggnadsentreprenörföreningen framhåller att byggnadsindustrien för viss del av sin verksamhet är beroende av väderleksförhållandena. Detta karakteriseras av en viss nedgång i byggandets omfattning under vintern. Olika åtgärder har fortlöpande vidtagits inom byggnadsindustrien, vilka gjort det möjligt att bygga även under besvärande vinterförhållanden. Detta har lett till att säsongvariationerna numera är betydligt mindre än tidigare, och utvecklingen går mot ytterligare utjämning.

Byggnadsentreprenörföreningen anför vidare följande.

Byggnadsindustrins beroende av vinterförhållandena är självfallet starkt varierande mellan olika delar av landet. I Syd-Sverige med dess förhållandevis milda vintrar kan byggandet pågå i stort sett kontinuerligt året om. I Nord-Sverige, där man alltid har att räkna med relativt långa och kalla vintrar, måste däremot produktion metoderna anpassas till dessa förhållanden. I Mellan-Sverige, där starka växlingar i väderleken förekommer från ett år till ett annat och även under en och samma vinterperiod, kan anpassningssvårigheterna bli betydande, särskilt om väderleksförhållandena ändras snabbt.

För byggandets planering blir lokala väderleksprognoser av värde särskilt under vintrar med för orten i fråga relativt svår kyla. Under den kalla och långa vintern 1962/63 anordnade Stockholms Byggmästareförening i samarbete med Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut lokala väderleksprognoser för sina medlemmar. Erfarenheterna från verksamheten var goda. Kostnaderna blev emellertid förhållandevis höga. Detta och att de senaste vintrarna ej varit lika besvärande har gjort, att man ej funnit anledning att fortsätta verksamheten. Väderleksrapporterna i radio och TV har en icke ringa betydelse i detta sammanhang.

Av vad ovan sagts framgår att byggnadsindustrin har ett visst behov av väderleksprognoser för sin verksamhet. Detta behov är emellertid starkt varierande med hänsyn till klimatologiska olikheter i skilda delar av landet och växlingar från ett år till ett annat. Erfarenheterna från särskilda lokala väderleksprognoser är ännu alltför begränsade för att man skall kunna ta bestämd ställning till behovet och utformningen av en sådan service. Byggnadsindustrien saknar erfarenhet speciellt beträffande väderradar. En utredning som belyser de tekniska förutsättningarna för verksamheten och vilka kostnader som är förenade med densamma, är därför av intresse och tillstyrkes av föreningen.

Utskottet. I skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 mars innevarande år har Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut redovisat det utredningsuppdrag institutet erhållit med anledning av de vid 1962 års riksdag väckta

motionerna rörande de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för användande av väderradarsystem för en utökad, eventuellt lokalt distribuerad väderlekstjänst. Enligt institutets uppfattning besvaras härigenom även de frågor som ställts i nu förevarande motioner. Institutet säger sig nämligen ha förordat en lösning, som är avsedd att tillfredsställa inte blott jordbrukets utan hela samhällslivets behov av lokalt distribuerade väderleksprognoser. Det avlämnade förslaget anses därför av institutet onödiggöra ytterligare utredning i frågan.

I förevarande sammanhang må jämväl erinras om att institutet i framställning till Kungl. Maj:t den 27 augusti 1965, rörande anslag för budgetåret 1966/67, begärt inrättandet av vissa tjänster m. m. för här avsett ändamål, vilka förslag i vanlig ordning torde komma att prövas av Kungl. Maj:t.

Med beaktande av vad sålunda anförts kan enligt utskottets uppfattning någon särskild framställning i frågan från riksdagens sida icke vara påkallad.

Utskottet hemställer därför,

att motionerna I: 47 och II: 56 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 november 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Ivar Johansson, Axel Andersson, Rikard Svensson, Söderberg, Bertil Petersson, Herbert Larsson, Nils Theodor Larsson, Källqvist, Hjorth och Strandberg; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Almgren, Mellqvist, fröken Elmén, herrar Turesson, Bergman, fröken Olsson, herrar Lassinantti, Gustafsson i Kärby, Gustafsson i Uddevalla och Nelander.